Ч. 207. Неділя 14 (27) вересня 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З австрийскої палати послів. — До ситуациї на Угорщині. — Австро-Угорщина і Росия в справі балканьскій — З Сербії).

Засідане палати послів з дня 24 с. м. минуло, як вже звістно, безуспішно для справи, для якої Рада державна була скликана. Партиї парляментарні не могли ніяк погодити ся і залагодити однодушно закон о контінґенті рекрутів. Коли засідане в полудне перервано, зійшли ся були предсідателі клюбу польского і консервативної більшої посілости ческої, др. Кербер і міністер кравової оборони ґр. Вельзерсгаймб на нараду, а ческа більша посілість поставила таке посередниче внесене: Палата послів має голосувати за пильним внесенєм пос. Плячека, котрий жадає відкликаня розпорядження міністра війни в справі задержаня вояків в третого року служби, а над котрим має ся вже відбувати голосоване; при мериторичній дебаті буде відтак поставлене внесене на приняте окремого закона, котрий має бути ухвалений. Проєкт того закона мав бути слідуючого змісту:

„Закон з.... о покликаню до служби рекрутів асентирункового року 1903.

„За згодою обох палат Ради державної розпоряджаю, що слідує:

„§. 1. Уповажняє ся правительство з континґенту рекрутів войска і военної маринарки, котрого асентирунок призволено законом з 26 лютого с. р., покликати до служби 59.200 рекрутів. Призволене на покликане до служби 12.000 мужа призначених до заасентировання законом з 26 лютого с. р., оставляє ся новому законови“.

Се предложене сформулував пос. Паріш і правительство згодило ся на него; але екзекутивний комітет німецких партий заявив, що не може пристати на се предложене, бо годі, щоби справу, котру порушили Німці, залагоджено під ческим прапором. Чехи знов заявили, що они згодять ся на проєкт закона з одним параґрафом о покликаню 59.000 рекрутів, хто би єго й не поставив, але насамперед мусить бути забезпечена більшість двох третин для внесеня Плячека. Тоді розпочали ся переговори, але не довели до нічого і аж вчера на засіданю справа рішила ся. Позаяк до внесеня Плячека прилучили ся також голоси Іро і Хоц, котрі поставили такі самі пильні внесеня, то палата голосувала лиш над внесенєм Плячека і ухвалено єго більшостию $^3/_4$ голосів. За пильностию голосувала ціла правиця, отже партиї славяньскі, центрум католицке, християньскі суспільники і Шенерерівці. Німецка партия народна і поступова голосували против пильности. По голосованю приступлено до мерітум і промавляв пос. Дашиньский, котрий доказував, що лиш єго партия єсть дійстно політична, бо она хоче помирити всї народи і переміните Австрию на демократичну союзну державу.

На пополудневім засіданю вела ся дальша нарада, але довела лиш до того, що вибрано ґенеральних бесідників. Промавляв перший пос. Форшт і виступив в своїй бесіді против президента кабінету дра Кербера а вихвалював Мадярів. Відтак перервано наради і слідуюче засідане назначено на нині.

Угорска партия независима зажадала знову скликаня засіданя парляменту, а в письмі до президента палати сказано: Серед нормальних відносин нїхто би тому не противив ся, щоби відрочене потягнуло ся доти, доки би кабінетова криза не була залагоджена. Але відносини в краю не суть нормальні. В послідних днях пішло одно нарушене конституциї за другим.

По послїднім бурливім засіданю палати послів на Угорщанї трохи притихло, але сцени з парляменту перенесли ся тепер на улицю і до ґазет та приватних кружків. Але правительство виступає енерґічно. Ґазету Függetlenseg, орґан пос. Барабаша, котра повторила слова Барабаша, висказані в палатї послів а обиджаючі Цїсаря, сконфісковано, а редакторови Бенедекови зроблено процес о обиду Цїсаря. — Комисия для ненарушимости посольскої орекла 8 голосами против 2, що пос. Ріґо, котрий нарушив посольску ненарушимість ґрафа

---

4)

Зі сьвіта осуджених.

I.

Малий орел з Ферґани.

(З російского — Л. Мельшіна).

(Дальше).

Я вже давно чув ся нездоровим і рознервованим і постановив длятого пійти до шпиталю. Я бачив, що наближає ся конець і хотів послїдні дни бути при моїм любимци. Сьвітло очевидячки гасло, олива цілком виходила.

В послїдних днях говорив умираючий зі мною о Бозї і питав, куди він по смерти пійде, до раю (беґїш) чи до пекла (дашаґенем)? І чи побачить вітця та брата? Відтак матїр? О неї найбільше журив ся, бо в коранї, як оповідав, нїчого певного не сказано про долю жінок на тім сьвітї... Рано послїдного дня віджив він ще раз, підняв ся на своїм ліжку і почав яркими красками описувати Марґелян, одушевляючись єго солодким рижем, кукурузою і т. ин. При тім кілька разів цмокнув язиком.

— В моїй вітчинї, Николайчик, єсть таке зїле, що лїчить всї недуги, всї! Ах! тут нема такого... Ті лїки... Хто знає; они нїчого не помагають.

І він знов цмокнув, немов би хотів тим свій жаль лїпше зобразити. Я не знав, що маю сказати. Нараз прийшло менї на гадку, що я недавно читав, що на Кавказї має бути побудована вязниця для таких злочинцїв, котрі не можуть зносити студеного сибірского підсоня. Я сказав то Марасґалїому і він здавалось утїшив ся тим.

— То добре — сказав поважно — на Кавказї хорошо.

Відтак знов положив ся і накрив ся з головою. Я вийшов з комнати. О 2 годинї по обідї прийшов дозорець шпитальний Дрожін до мене і сказав усьміхаючи ся:

— Сьмішний той Уссан! Саме тепер кличе мене до себе і каже: „Дай менї їсти... Буду тепер богато їсти... Принеси менї богато всього“. Я приніс єму яєць і хлїба і він з'їв три яйця і великий кусень житного хлїба. Тепер знов спить.

Я розгнївав ся.

— Чи ви цілком ошалїли? — скрикнув я — що ви наробили? Атжеж хлїб може єму зашкодити.

Дрожін засьміяв ся.

— Єму зашкодити? Ви здаєть ся самі не знаєте, що говорите. Він умре сяк чи так, як не нинї то завтра. Нехай же хоч заосмотрить ся — на дорогу.

Я на то нїчого не відповів. За годину прийшов Дрожін знов.

— Вскорі буде конець.

Я налякав ся.

— Чому так гадаєте?

— Він торгає покривало і махає руками. То певний знак. Можете менї вірити.

З сильним битєм серця пійшов я до Марасґалїя; не входячи до комнати, глядів я на него крізь відчинені двері. Він лежав на ліжку лицем до стїни, як здавало ся, з отвертими очима і дїйстно вимахував заєдно рукою у воздусї... Я закликав єго тихо по імени... він не відповідав.

При вечірнїй контроли ще жив і почав напрасно піднявшись, говорити своєю рідною мовою.

— Що тобі, Марасґалї? — спитав дозорець.

— Нїчого, вже добре! — відповів і знов положив ся. То були єго послїдні слова.

Заглядаючи деколи крадькома крізь двері, бачили ми ще довго, як він віддихав. Утомлений довгим прикрим дожиданєм, заспав я вкінци на моїм ліжку. Коло півночи збудив мене Дрожін.

— Вже конець!

— Не може бути! — скрикнув я мимохіть. Дрожін нїчого на те не відповів. Я побіг до комнати Марасґалїя. Кількох недужих арештантів товпило ся коло трупа і пробовали замкнути єго широко отверті, немов зачудова-

Кіна, має его торжественно перепросити в палаті. То само має зробити і Лендель.

Бюро кореспонденцийне принесло слідуючу звістку про відносини на Балкані: Злочини, які відбували ся в послідних місяцях у вілаєтах солуньскім, монастирскім і косівскім, викликали здогад, що в кругах ворохобників все ще мають надію, що остаточно одна або друга держава виступить в їх користь. Австро-угорске і російске правительство уважали для-того за відповідне поручити своїм репрезентантам в Софії, щоби они звернули увагу болгарского правительства на то, що они стоять кріпко при тій реформовій проґрамі, яку в початком сего року уложено межи Австро-Угорщиною а Росиєю, а котру приняли опісля і другі держави. То само заявили репрезентанти Австро-Угорщини і Росиї також і Порті та зажадали, щоби войска турецкі при усмирюваню ворохобні не допускали ся ніяких злочинів. Всї репрезентанти прочих держав, підписаних на берлиньскім договорі, одержали приказ прилучити ся до сих заяв і покласти як Болгариї так і Турреччині на розум, що они не можуть сподївати ся ніякої подпори від нікого, бо держави рішали ся не робити ніяких змін в дотеперішнім станї.

Процес, який розпочав ся в Сербії против официрів в Нишу, ще не скінчив ся, але скоро вісти з того процесу дійшли вірно до публичної відомости, то жертви того процесу представлялись би не в найліпшім сьвітлі. Офіцири ті оправдують ся зовсім не по офіцирски, старають ся звалити вину з себе на других, на якусь містифікацию і остаточно убите короля Александра називають патріотичним ділом а кажуть, що їм поступоване убийників короля аж пізнійше не сподобало ся.

Новинки.

Львів дня 26-го вересня 1903.

— **Запомоги на будову доріг.** З фонду призначеного Соймом на безворотні запомоги на будову повітових і громадских доріг одержали запомоги отсї повітові виділи у всхідній Галичині: Борщів (Сковятин-Лишківці) 504 корон; Чесанів (Олешиці-Цївкія) 8420 кор.; Дрогобич (Долина-Вигода) 10.000 кор.; Городенка (Городенка-Обертин) 5000 кор.; Гусятин (Пробужна-Дубівка) 8000 кор. і (Колендяни Пробужна) 3000 кор.; Ярослав (Бистровичі-Переворск) 659 кор.; Ясло (Конти-Дешниця) 4000 кор.; Яворів (Яворів-Немирів) 20.000 кор. і (Окопи-Грушів) 5000 кор.; Калуш (Калуш-Копянка-Журавно) 5000 кор.; Камінка стр. (Лиска-Стрептів) 29.004 кор. і (Вуськ-Желехів) 2000 кор.; Косів (Косів-Ясенів горішний) 20.000 кор.; Лїско (Лютовиска-Тїсна) 25.000 кор; Мостиска (Пакість-Гусаків) 7000 кор.; Надвірна (Надвірна-Ланчин) 6232 кор; Підгайцї (Підгайцї-Денисів) 10.000 кор.; Перемишль (Халупки мед.-Торки-Стібно-Трушовичі) 5170 кор.: Рава (Рава-Немирів) 20.000 кор.; Рудки (Угерцї незн.-Коропуж) 2300 кор. і (Комарно-Тулиголови) 3000 кор.; Снятин (Джурів-Ілинцї) 7000 кор.; Сокаль (на будову доріг по конець 1901 року) 5000 кор. і (Сокаль-Угринів) 13.000 кор.; Старий Самбір (Лаврів-Мшанець) 10.000 кор.; Стрий (Тухолька-Сморже) 15.147 кор; Тернопіль (Городище-Козлів-Покропивна-Озїрна) 3 500 кор. і Хоми-Березовиця мала) 2645 кор.; Товмач (Товмач-Богородчани) 13.701 кор.; Теребовля (Семенів-Бучач) 501 кор; Турка (Турка-Чорна) 10.051 кор.; Збараж (Збараж-Підволочиска і Збараж-Березовиця мала) 20.000 кор.; Золочів (Золочів-Дунаїв) 7000 кор.; Жовква (Жовква-Камінка струмилова) 10.000 корон; рільнича академія в Дублянах на бічну дорогу в Дублянах від краєвої дороги до брами фільварку 2362 кор. — Дальше одержали з сего фонду запомоги повіти в західній Галичині в квотї 28.000 кор. на направу доріг, а 44.210 кор. на удержане доріг, а повітова рада в Добромили 4000 кор. на фонд дороговий.

— **Репертуар руского театру в Збаражи** такий: Недїля дня 27-го вересня передпослїдне представлене „Підгіряни“, мельодрама в 3 актах Гушалевича; — второк дня 29 вересня послїдне представлене: „Трійка гільтайска“, чародїйска оперета в 5 акт. Нестроя.

— **З Бережан.** Дня 19-го с. м. відбули ся в Бережанах надзвичайні загальні збори тов-а „Бережаньский Боян“. До виділу вибрано Т. Вілиньского головою, Я. Цурковского заступником голови, Лозиньского дірігентом, Вітошиньского заступником дірігента, Прийму господарем, п-ну Г. Кордубівну секретаркою, п-ну Лонкевичівну касиеркою, а заступниками виділових п-ну О. Кордубівну і п. Томашівского.

— **Огнї.** Сими днями навістив грізний пожар місточко Озеряни і знищив 9 господарских загород разом з сегорічним збіжем. Шкода досить значна.

— **Виділ товариства „Руска Бурса в Стрию“** повідомляє, що дня 29 н. ст. вересня о год. 11 рано, а в случаю передвидженім § 24 статутів о годині 3-ій пополудни відбудуть ся в льокали „Руского Касина“ звичайні загальні збори „Рускої Бурси Стрийскої“. Порядок дневний: 1. Справоздане з діяльности виділу за 1902/3 рік адмін. 2. Справоздане касове. 3. Вибір голови і 8 членів виділу. 4. Вибір комісиї до провіреня рахунків. 5. Самостійні внесеня членів. — Того-ж дня о год. 9 рано відправить ся в міскій церкві заупокійне богослужене за пок. проф. Ігнатия Гоповского і за всїх померших членів товариства. На се богослужене як і на збори запрошує виділ всїх членів товариства, як і тих добродїїв, котрим добро его лежить не сорци.

— **Льоси.** При оногдашнім тягненю 100-франкових сербских льосів упала головна виграна в квотї 80.000 фр. на серию 3623 ч. 25; 8000 фр. виграла с. 3186 ч. 24; 4500 фр. с. 4773 ч. 31; по 1000 фр.: с. 601 ч. 12 і с. 6547 ч. 30; по 500 фр.: с. 1719 ч. 16, с. 3918 ч. 25 і с. 6264 ч. 50; по 250 фр.: с. 3623 ч. 46 і с. 5457 ч. 33. — При тягненю сербских тютюневих льосів головна виграна 75.000 фр. упала на с. 1434 ч. 55; 2000 фр. на с. 2854 ч. 84; по 500 фр. виграли: с. 455 ч. 38 і с. 2078 ч. 61. — Льоси гр. Пальфі'ого: Головна виграна 84.000 кор. упала на ч. 66.985; 8400 кор. на ч. 53.380; 4200 кор. на ч. 50.810; по 840 кор. виграли чч. 1816 і 37.820.

— **Дефравдация на почтї.** В селї Сущині, тернопільского повіта, був громадским писарем і почтарем Ів. Стефанї. В часї его дволїтного урядованя на почтї в 1901 і 1902 р. пропадали

но глядячі очи. Мене обурив той поспіх і я візвав непрошених опікунів, аби вийшли. Я вхопив вузку, бліду звисаючу руку помершого — була ще тепла. Заглянув ему в очи — були вже мертві... Узанбай Марасґалї закінчив своє земне житє...

Дрожін почав заходити ся коло трупа. Притім замітив я одну черту у того старого бродяги, для котрого не було нїчого сьвятого і котрий нїчого на сьвітї не поважав: він, що супротив недужих був дуже грубий і вічно сварливий, показав се тепер для померлого незвичайно ніжним, виявляв майже материньске чувство.

— Так, мій голубчику — бурмотів, надягаючи на него чисту сорочку — тепер побачиш твій Марґелян і твою матір. Ніхто вже не буде тебе кривдити, ніхто вже не замкне тебе до вязниці...

Між тим заскрипів замок і голосно та з криком увійшли до шпиталю фельчер і кількох дозорців, котрим вже донесено про смерть арештанта.

Марасґалія поховано на вязничнім кладовищи недалеко дороги, котрою каторжні робітники з Шеляю ходять до копальні. На его могилї нема хреста; в зимі она цїлком засипана снїгом, а в лїтї сильно заросла дикими рожами.

Які ти сни снуєш, мій дорогий, бідний хлопче? Чи хоч в тім гробі найшов ти спокій перед твоєю неулїчимою тугою за далекою родиною? А як найшов, то чи не було для тебе найліпше, що ти помер, заки ще житє вспіло затроїти твоє серце і твою чисту, хорошу душу звести на бездорожа?

II.

ІСКОРКА.

1.

Остра зима в Забайкальскій области розпочала ся. Тихі і пусті стояли гори, засипані білим снїгом. Мертві дерева покриті білим инеєм сторчали хорошо до гори.... Довкола ні слїду житя. Правдиве царство смерти! Лише студений вітер перебігав по вершках дерев, розкидав плати снїгу і вив по яругах.

На склонї одної гори здоймав ся понуро остроконечастий, подібний до калмуцкої шапки деревляний будинок, що покривав закоп. В супроводі чотирох вояків наближало ся до него пятьох людий, на котрих брячали кайдани. Они отворили двері і війшли до середини. Вітер вдер ся за ними, підняв ся до гори і почав там в мрачнім сьвітлї бушувати між поскладаними дошками і завивати.

— То мерцї, брате, що плачуть на свою долю — сказав Никола Плудов, глядячи на своїх товаришів.

— Мерцї? — спитав неспокійно молодий безвусий арештант, котрий лише що прийшов до каторжних робіт і тому для „старих“ мав велике поважане.

І другий каторжний робітник, малий, чорний, злобний і досить старий, перебив Николї словами:

— Не Плудов, лише Полудуров (напів дурний) повинен ти називати ся! Плетеш, дураку, Бог знає що....

Никола не зважав на ту замітку.

— Так — відповів він безвусому — ті, що тут перед нами працювали.

Новик отворив широко свої щирі очи поглянув зі страхом на понурий отвір закопа, що темнів саме по середині буди.

— Бій ся, або ні, ми всї мусимо там іти. Наперед братчики! — відозвав ся арештант з довгим ясним вусом і розумними, великими очима, що доси мовчав і пустив ся до закопу.

Всї пійшли за ним і вскорі зникли в бездонній чорній ямі. Закіп, до котрого дна вела цїла безліч драбин, був в споді може на дванайцять сяжень широкий. Обізнані з ним арештанти сходили зручно в долину, осьвічуючи собі дорогу малими недогарками лоєвих сьвічок. По мінуті блимали з глубини закопу тут і там малі огники. Арештанти стали своїми молотами лупити скалу. Молоти весело і дзвінко ударяли о камінь. Робота йшла споро, бо камінь був мягкий. Лише Николї Плудову не йшло якось; то дрібний камінь засипував місце, де він робив, то знов в тім камени губили ся его знаряди. Він не переставав клясти і нарікати і взивав заєдно помочи товаришів. Найчастійше з усіх приходив до него арештант з білявим вусом, поважний і дужий Кирянов. Єго сірі очи сьвітили в півсьвітлї закопу сумовитим глумом, між тим як за довгим, широким вусом крила ся добродушна усьміхка. Вкінци удало ся й Николї, завдяки помочи Кирянова, вложити ся в роботу. З радости почав він співати і притупцьовувати, при чім его кайдани зловіщо брязчали.

Відтак его лице стало поважне, навіть понуре і він нагле обернув ся до товаришів, що з люльками в зубах тепер відпочивали.

— Дядьку, ей, дядьку! Лїто знов минуло.

Всї підняли голови питаючо.

— І нїхто з нас не вирвав ся. Всї ми сидимо на привязи як пси, немов би стерегли якого добра. Всьому, всьому піддаємо ся! Нас

грошеві посилки. Вість про те донесла ся до дирекциї почт, котра вислала до Сущина комісаря Франца Пательского. При перегляді книг і каси викрив комісар, що Стефанї присвоїв собі 10 посилок грошевих, і донїс про те прокураториї державній, а заразом усунув Стефанїого з уряду. В сїй справі відбула ся розправа перед трибуналом судиїв присяжних в Тернополи. Присяжні судиї потвердили лише три случаї дефравдациї Стефанїого на кводу 72 кор., а трибунал засудив его на кару 4-місячної вязниці з постом що 14 днїв.

— Самоубийство ученика. Передвчера по полудни кипув ся на шляху між Бядолинами а Богумиловицями коло Тарнова під колеса їдучого до Львова блискавичного поїзду незвістний покищо ученик VIII кл. гімназияльної і погиб на місци, поторганий на кусники. При самоубийнику найдено 108 корон.

— Зі Станиславова. Дня 1 жовтня 1903 н. ст. то є в четвер устроює виділ Товариства „Руска Бесїда“ в Станиславові в власнім льокали вечерниці з танцями. Вступ від особи 1 корона. Стрій домашний. Початок о годинї 8 вечер.

— В серпни с. р. було на ц. к. державних зелїзницях 22,931.800 К доходів, а то 8,387.300 К за перевіз 5,630.800 подорожних і 14,544.000 К за перевіз 8,806.500 тон тягарів. З того загального числа припадає на всхідні шляхи в особовім обороті 1,998.400 К за перевіз 979,100 осіб і 3,988 800 К за перевіз 584.500 тон тягару. В порівнаню з місяцем серпнем минувшого року дохід на всхідних шляхах був більший о 140.000 К в особовім руху, а о 191.998 К більший в тягаровім руху. — Від 1 січня до 31 серпя с. р. було загалом 158,350.300 К доходу (о 2,229.876 К більше як тім часї попередного року); з того припадає на особовий оборот 45,712.600 К (—292.219 К), а 112,637.700 К (+2,522 095 К) на оборот тяґаровий.

— Жертва науки. Славний винахідник Едісон робив через довший час досьвіди з недавно винайденими Х-промінями, в цїли практичного применення їх до промислу, в чім помагав ему его асистент Дале. При тім показало ся, що довше ділане тих промінїв на орґанїзм людский єсть дуже шкідне. Едісон захорував тяжко на очи а Далїому спаралїжувало праву руку, а що в наслідок сильного запаленя жил прокинуло ся закажене крови, то відтято єму руку цїлком, а тепер кажуть лїкарі, що так само треба буде відтяти ще й ліву руку.

— Стовп ляви. В наслїдок послїдних вибухів вулькана Мон Пеле на острові Мартинїцї утворив ся в кратері величезний стовп ляви, якого доси ще нїгде не бачено. Сей стовп стоїть в серединї кратера і висгає понад вершок вулькану на 250 метрів.

— Не здурите мене! Президент Рузвельт оглядав стацию емиґрантів на однім острові. Показали его одній нїмецкій жінцї, але она ніяк не могла зрозуміти, що то за така риба — президент. Тодї сказано їй: то американьский цїсар. Тепер зрозуміла. Аби переконати ся, чи то правда, виймила доляр і приглядала ся образови Індиянина, що находить ся на долярах. Але він анї раз не подібний до президента Рузвельта. Тодї розсьміяла ся і крикнула: „Ого, не здурите мене, мої любі!“

— Самоубийства. В приступі божевільности відобрала собі житє повісивши ся Евдокія Ватаманюк, жінка селянина з Білоберезки, косівского повіта. — В Перемишли відобрав собі житє вистрілом з револьвера 20 - лїтний Сим. Завадович, ученик торговельної школи. — В Уличнї, дрогобицкого повіта, вигнав дня 15 с. м. рано Іван К закевич, син Гриня свої конї на пашу і взяв з собою набиту рушницю, з котрої відтак в поли застрілив ся. Причина самоубийства незвістна.

Господарство, промисл і торговля.

— В Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“ видано в місяци серпни с. р. 20.029 важних поліс на суму 17,740.391 К обезпеченої вартости з премією 165 934 К 94 с; разом від початку року по конець серпня було 90.507 важних поліс на суму 89,496.531 К з премією 837.698 К 94 с.

Попередного року за той сам час було 73.980 важних поліс на суму 74,801.221 К з премією 679.639 К 65 с то єсть сего року о 16.527 поліс і 158.059 К 29 с премії більше.

Шкід в серпни було 183 случаїв, разом всїх від початку року по конець серпня було 1116 шкід, з котрих 1087 вже виплачено, 11 шкід находить ся в ліквідациї у місцевих делеґатів, а 18 відшкодовань на разї з причин правних вздержано.

Сума всїх тих шкід разом з коштами ліквідациї виносить brutto 643.462 К 51 сот. з чого по потрученю части реасекурованої лишаєсь на власний рахунок 309.545 К 72 с.

Фонди Товариства обезпечень (резервовий, резерва премії і прочі) виносять з кінцем серпня 1,081.072 К 50 с.

— Цїна збіжа у Львові дня 25 вересня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·— до 8·25; жито 6·20 до 6·50; овес 5·60 до 6·—; ячмінь пашний 4·75 до 5·—; ячмінь броварний 5·25 до 5·75; ріпак 8·75 до 9·10; льнянка 7·50 до 7·75; горох до варення 7·50 до 9·—; вика 5·25 до 5·40; бобик 4·60 до 4 75; гречка 5·50 до 6·—; кукурудза нова 4·80 до 5·25; хміль за 56 кільо 180·— до 195·—; конюшина червона 48·— до 58·—; конюшина біла 45·— до 60·—; конюшина шведска 45·— до 55·—; тимотка 20·— до 23·—.

ТЕЛЕГРАМИ.

Будапешт 26 вересня. Вчера відбула ся рада міністерияльна, котра займала ся утворенєм нового кабінету. Мабуть склад міністерства позістане той сам.

Білград 26 вересня. Ново вибраного посла Велковича, самостійного радикала, убили вчерашної ночи незвістні убийники.

Білград 26 вересня. Вчера в полудне закінчило ся переслухане арештованих офіцирів. По полудни прокуратор майор Павлович виголосив свою бесїду.

Софія 26 вересня. Комісар турецкий нотифікував болгарскому правительству султаньске іраде в справі здержаня воєнних кроків в Македониї.

Льондон 26 вересня. Анґлїйский амбасадор в Стамбулї одержав приказ заявити Порті, що анї Туреччина анї Болгария не можуть числити на підпору анґлїйского правительства, скоро би ставили опір реформам.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

висьмівають і глумлять ся з нас, а ми всьо терпимо!

— Бо ми не варті торби січки — роздає ся злобний голос чорного арештанта з кута.

Никола, що може на жарт розпочав таку поважну бесїду, розгорячив ся, заохочений тою заміткою і в его голосї дало ся відчути щирість і завзятє!

— Справдї, длячого ми так живемо, братчики! Чиж конець не все однакий? Всїх нас все таки колись винесуть на гору. Працюй, працюй, аж тобі очи з голови вилазять, не їдж, не спи і ще задля кождої дрібницї всї на тебе бурмочуть. Так і зігниє чоловік у тїй вязници. А відтак, хоч чоловік прийде на вільне поселенє — що там такого доброго? Робити досить кажуть, а дають їсти то, чого би й свинї не хотїли. Навіть тютюну не має там нїхто. Чи то житє! А відтак поселенє! Знаємо ми добре, що то є поселенє! Або умирай з голоду, або іди знов в каторжне роботи. Виходить, що для нас лише одно остає.

— Що остає, братчику? — спитав новий арештант, що слухав бесїдника майже не дихнувши і очима его пожирав. Навіть великаньский татарин з поганим, рапавим лицем, що байдужно питав свою люльку, перестав курити і став уважно слухати.

— Що?! Чоботи за пояс і проч звідси, розумієш, дурне теля!

Кирянов тихо засьміяв ся.

— Ти, Никольцю, показав би єму дорогу. Єму то новина, але ти чей вже не раз того пробовав!

— Алеж, дядьку, Степане Іваничу — обернув ся Никола живо до Кирянова — тепер дуже непевно.... Зима, студінь.... Уйдеш версту і можеш пропасти.

— А коли ти можеш пропасти, то не мели на дурно! Значить, мовчи. Бодай тебе трястя вхопила! — скрикнув чорний арештант люто. — Не тріпай язиком, ти вічний арештанте!

— Такий поганий язик лише урізати — підтвердив татарин. — Думай про себе — додав ломаною росийщиною — прийде відтак до дїла, то йди і роби!

Він сплюнув фільософічно на бік і на ново віткнув люльку в зуби.

— Батеньку, длячогож — сказав Никола несьміливо, глядячи в темні кути закопу. — Чи я хвалю ся? Менї може перше, як вам всїм; може я й довше буду мусїв терпіти.... Мене чудують лише ті, що колись так кричали... всї ті Львови, Орлови, Алмазови. Тепер сидять у нас спокійнїсько і нї чичирк! Я лиш кажу: весна, лїто минули....

— Так, так, брате, правду кажеш, минули — сказав Кирянов приязно і без глуму, немов би голосно виповів свою власну думку.

Відтак скрутив поволи папіроску, помовчав хвилю і не глядячи нї на кого, говорив дальше:

— То правда, але ти помиляєш ся, коли гадаєш, що правдивий арештант може так легко утечи. Чейж ми не самі тут. Примiром „духи“! [1]) Вправдї паркан можна перескочити, або утечи з роботи. І тодї.... пригадай собі, як я називав ся!... Тодї ти зараз в Росиї!... Они стережуть день і нїч, ходять з карабінами сюди й туди, зазирають всюди.... Ай, честні приятелї, не у вас сила!... Поміж ваші шаблї перейде хитрий чоловік, як схоче, в зимі, в лїтї і в осени дуже легко. Але що відтак? Ось тут сук!

(Дальше буде).

ОГОЛОШЕНЯ.

Лиш власного виробу

ШТУЧНИХ НАВОЗІВ

Першого Галиц. Товариства Акцийного
для Хемічного промислу у Львові
УЛ. КОСТЮШКА Ч. 10.

Цінники висилає ся на жадане відворотно.

Відділ товаровий
львівскої філії

БАНКУ ГАЛИЦКОГО

для торговлї і промислу у Львові.

Доставляє **добірного вугля камінного** з першорядних краєвих і горішно-шлеских копалень франко, до кождої зелїзничої стациї і приймає порученя в своїм бюрі у Львові

улиця Ягайлоньска ч. 3

а на вуголь краєвий також через своїх заступників пп.:

А. Качоровского в Ряшеві.
Вільгельма Арнольда в Станиславові.
Давида Тапенбавма в Переворску.

Ц. к. уприв. галицкий акцийний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

подає до відомости

що всї видані центральним Заведенєм у Львові находячі ся в обігу

$4\frac{1}{2}$% касові асиґнациї

опроцентовані будуть

почавши від дня 1-го жовтня 1903

по 4% з 90-дневним виповідженєм

а всї зістаючі в обігу

4% касові асиґнациї

опроцентовані будуть

почавши від дня 1-го вересня 1903

по $3\frac{1}{2}$% з 60-дневним виповідженєм

Львів, дня 24 червня 1903.

Дирекция.

На всякий десяток кос даю одну косу і камень безплатно, то єсть даром.

Довгота в центиметрах	65	70	75	80	85	90	95	100
за одну штуку з каменем Кор.	2·10	2·20	2·30	2·40	2·50	2·60	2·65	2·70
на 5-клгр. посилку іде штук	16	15	14	13	13	13	12	12

Карпатскі срібно-сталеві коси мають товке як папірок, легке як перо полотно, котре тне як бритва найтвердшу (псянку), то єсть гірску траву і збіже; що тільки попаде під неї, перетинає за одним замахом; на стопу тілько незначно зуживають ся і мозольну роботу хлїбороба на половину лекшу роблять. Приятна, легка робота на поли справляє радість всякому хлїборобови, тому всякий косить тільно карпатскими срібно-сталевими косами.

Серпи озубрені з англїйскої сталї дуже добре жнуть збіже і легко перетинають, так, що не чути в руках. Поручаю Вам, милі Сестри, хто замовить 20 штук серпів, дістане 2 даром.

Цїна за одну штуку 30 кр., то є 60 сот.

На всяке замовлене треба прислати 2 корон задатку, без задатку не висилаєсь нїкому. На жадане цїнники даром і оплачено, просить запамятати нашу адресу. З почтенєм:

Александер Копач,
Струтин нижний, п. п. Долина коло Стрия.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}$% і 1% додатку на копіти адмінїстрациї, за предложенєм документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 лїт. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тільно обезпечений тревало в „Днїстрі“ від огню.

УДІЛ членьский виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4% Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів. частию на публичні добродїйні цїли: на церкви, бурси, захоронки. школи і т. д. На ті цїли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦИІ в справах позичок уділяє Дирекция і аґенти.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає Соболевский годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).